

KARLSTADS KOMMUN**KOMMUNREVISIONEN**
2022-04-21

Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse för år 2021

Följande granskningar har genomförts under verksamhetsåret:

Granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland barn och unga

Vi har tillsammans med revisorerna i Region Värmland och kommunrevisorerna i Arvika, Eda, Filipstad, Forshaga, Grums, Hagfors, Hammarö, Kil, Kristinehamn, Munkfors, Storfors, Sunne, Säffle, Torsby och Årjäng genomfört en gemensam granskning gällande samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland barn och unga.

Det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om samverkan inom och mellan kommunerna och regionen är ändamålsenlig för att möta psykisk ohälsa hos barn och unga. En uppföljning av revisionsrapporten ”Samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa” från 2016 har ingått i granskningen. Granskningen har avgränsats till att gälla vård avseende barn och unga med psykisk ohälsa och har omfattat verksamhet i regionen samt de i granskningen ingående kommunerna.

Vi bedömer att ett antal förutsättningar finns för en ändamålsenlig samverkan inom och mellan kommunerna och Region Värmland för att möta psykisk ohälsa hos barn och unga. Emellertid finns brister i styrningen och angelägna rekommendationer avseende stärkt implementering respektive uppföljning som lämnades i den granskning som utfördes 2016 har inte uppfyllts. Enligt de intervjuer som genomförts bedrivs samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa i huvudsak enligt avtal, överenskommelser och styrdokument. Detta kan emellertid inte verifieras genom en dokumenterad uppföljning vilket i sig är en brist som innebär att vi bedömer den interna kontrollen avseende samverkan som otillräcklig. Med anledning av avsaknaden av en dokumenterad uppföljning finns enligt vår uppfattning en osäkerhet som gör att det inte är möjligt att bedöma om samverkan inom och mellan kommunerna och Region Värmland kring barn och unga med psykisk ohälsa bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer också att barn- och ungdomsnämnden respektive arbetsmarknads- och socialnämnden i Karlstads kommun inte har en tillräcklig intern kontroll avseende den samverkan verksamheterna inom berörda förvaltningar ska bedriva inom kommunen och med Region Värmland kring barn och

unga med psykisk ohälsa. Uppföljning genom indirekta effektmått på folkhälsa ger inte nämnderna information om huruvida den samverkan som berörda förvaltningar ska bedriva utförs eller underlag kring kvalitet på och effekt av den samverkan som bedrivs. Det finns behov av att i kommunen utforma en struktur för uppföljning i syfte att säkerställa måluppfyllelse avseende intern och extern samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi att barn- och ungdomsnämnden respektive arbetsmarknads- och socialnämnden fastställer och följer upp processmått avseende berörda förvaltningars interna och externa samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa.

Granskning av investerings- och exploateringsprocessen

Vi har genomfört en granskning vars syfte har varit att dels bedöma om det finns en tillräcklig styrning, kontroll och uppföljning av projekt och investeringar samt även bedöma om det finns en ändamålsenlig planering, ansvarsfördelning och uppföljning av exploateringsverksamheten.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att kommunstyrelsen och de berörda nämnderna till stora delar har säkerställt en tillräcklig styrning, kontroll och uppföljning av projekt och investeringar och att det finns en tydlig ansvarsfördelning och uppföljning av exploateringsverksamheten.

Det har framgått i granskningen att investeringstrycket är högt i kommunen och att det finns viss förbättringspotential avseende kvalitén på investeringsbudgetar. För vissa typer av investeringar, i synnerhet fastighetsinvesteringar, finns det enligt uppgift en stor andel projekt som inte följer fastlagd totalbudget

Granskning av projektredovisning Externa bidrag

Vi har en granskning av kommunstyrelsen och arbetsmarknads- och socialnämndens arbete med internkontroll avseende projektredovisningen. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens projektredovisning sker med tillräcklig intern kontroll som tillsäkrar rättvisande räkenskaper.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att kommunstyrelsens och arbetsmarknads- och socialnämndens interna kontrollen i allt väsentligt är tillräcklig, dock saknas dokumenterade rutiner och riktlinjer på övergripande kommunnivå som tydliggör hur projektredovisning och externa bidrag bör hanteras.

Efter genomförd granskning rekommenderar vi att kommunstyrelsen upprättar, alternativt kompletterar anvisningar till årsbokslut med, gemensamma riktlinjer för redovisningen av externa bidrag. Vi rekommenderar arbetsmarknads- och socialnämnden utformar skriftliga riktlinjer för hur externa

bidrag ska hanteras, samt att arbetsmarknads- och socialnämnden överväger att införa en skriftlig slutredovisning för avslutade projekt.

Granskning av bygglovsverksamheten

Vi har genomfört en granskning av bygglovsverksamheten. Syftet med granskningen är att bedöma om stadsbyggnadsnämnden bedriver bygglovsverksamhet på ett ändamålsenligt sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att stadsbyggnadsnämnden inte helt bedriver bygglovsverksamhet på ett ändamålsenligt sätt samt att den interna kontrollen inte är tillräcklig.

I vår granskning kan vi konstatera att handläggning till större del sker inom de lagstadgade tidsfristerna. Det finns dock utvecklingsområden då vissa ärenden som inkommer idag inte handläggs inom lagstadgade tidsfrister. Stickprovskontrollen visade på att granskade beslut inte innehöll några avvikelser utan samtliga granskade beslut innehåller de viktigaste punkterna som Boverket föreskriver.

Det finns ett behov av att vidta åtgärder för att höja andelen ärenden som är kompletta vid ankomst. Införandet av e-tjänst är en åtgärd som är pågående för att underlätta processen. Det saknas en struktur för att arbeta med avgiftsreduceringar på enskild nivå samt aggregerad nivå.

Tillsynsarbetet enligt PBL är lägre prioriterat i jämförelse med handläggning av lov och anmälningsärenden. Nämnden saknar uppföljning av handläggningstider inom lagstadgade tidsfrister. Vidare finns ett behov av att förbättra och tydliggöra uppföljningen av överskridna handläggningstider i förhållande till krav i PBL, reducerade avgifter, samt att säkerställa att uppföljningar även omfattar en analys av orsaker till eventuella brister som noteras.

Efter genomförd granskning rekommenderar vi nämnden att säkerställa en tillräcklig styrning och uppföljning av sitt tillsynsuppdrag, vilket inte minst omfattar att säkerställa att tillräcklig bemanning finns för att genomföra uppdraget. Tillsynsplanen som upprättats skapar en god grund för styrning inom området. Vi rekommenderar också nämnden att säkerställa att uppföljning av reducerade avgifter och överskridna handläggningstider i förhållande till krav i PBL genomförs, samt säkerställer att uppföljningar även omfattar en analys av orsaker till eventuella brister som noteras. Slutligen rekommenderar vi nämnden att vidta åtgärder för att höja andelen kompletta lov- och anmälningsärenden i syfte att förbättra effektiviteten.

Granskning av framtidens äldreomsorg

Vi har genomfört en granskning av framtidens äldreomsorg. Syftet med granskningen är att bedöma om vård och omsorgsnämnden säkerställt att

arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg bedrivs på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt men inte med helt tillräcklig kontroll.

I vår granskning kan vi konstatera att det finns en långsiktig planering för framtidens äldreomsorg men att uppföljningen av arbetet med framtidens äldreomsorg i vissa områden ej är tillräckligt.

Efter genomförd granskning rekommenderar vi nämnden att säkerställa en strukturerad och kontinuerlig uppföljning av arbetet med planering för framtidens äldreomsorg, samt att nämnden fattar tydliga och aktiva beslut utifrån den uppföljning som kommer nämnden tillhanda.

Granskning av Intern kontroll rörande hantering av statsbidrag

Vi har genomfört en granskning av intern kontroll rörande hanteringen av statsbidrag. Syftet med granskningen är att bedöma om barn- och ungdomsnämnden säkerställer att den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning barn- och ungdomsnämnden inte helt säkerställer att den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag är tillräcklig.

Efter genomförd granskning rekommenderar vi nämnden att upprätta dokumenterade riktlinjer för processen att bevaka/identifiera, söka och återrapportera riktade statsbidrag inom sitt ansvarsområde. I detta ingår att upprätta en dokumenterad ansvarsfördelning för dessa delar. Inom detta även undvika personberoende och därmed motverka sårbarhet vid exempelvis personalomsättning.

Vi rekommenderar också nämnden att säkerställa att det upprättas en handlingsplan för den planerade interna kontrollen av statsbidrag och att den genomförs, detta för att identifiera eventuella brister.

Granskning av kommunens arbete med att främja lika rättigheter och möjligheter och motverka diskriminering

Vi har genomfört en granskning av kommunens arbete med att främja lika rättigheter och möjligheter och motverka diskriminering. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen bedriver ett ändamålsenligt arbete med mångfald, jämlikhet som är i enlighet med diskrimineringslagens krav om aktiva åtgärder.

Vår granskning visar att kommunstyrelsen har beslutat om en Jämställdhets- och mångfaldspolicy. Utöver det finns kompletterande dokument på förvaltningsnivå samt information på intranätet som vi tillsammans bedömer utgör

en plan för kommunens arbete med jämlikhet och icke diskriminering i enlighet med rådande lagstiftning. Vi bedömer att styrningen på området är tydlig då en central formell process finns för arbetet med en gemensam riskbedömning.

Vi kan också konstatera att det har skapats en struktur i kommunen för hur dokumentationen av aktiva åtgärder ska ske genom den centrala riskbedömningen och den framtagna processen. Ansvaret för dokumentation är tydliggjord. Kännedomen bland cheferna på kommunledningskontoret om processen för aktiva åtgärder är inte särskilt stor och dokumentation av aktiva åtgärder har ännu inte skett i så stor utsträckning. Detta kan förklaras av att 2021 är det första året med den nya processen.

Vi bedömer att det finns en framarbetad process i kommunen för uppföljningen av aktiva åtgärder. Enkätresultat visar att chefer vid kommunledningskontoret till övervägande del genomför uppföljning och dokumentation av aktiva åtgärder i deras verksamhet.

Efter genomförd granskning rekommenderar vi att kommunstyrelsen tillser att det arbete som inletts med kommunens process för aktiva åtgärder fullföljs genom regelbunden dokumentation och uppföljning vid slutet av året.

Granskning av skolplikt, elevers frånvaro samt rätten till utbildning

Vi har genomfört en granskning avseende skolplikt och närvaro/frånvaro i grundskolan. Syftet med granskningen är att bedöma om barn- och ungdomsnämnden säkerställt att det finns ändamålsenliga rutiner för att säkerställa elevernas skolplikt och rätt till utbildning i grundskolan.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att barn- och ungdomsnämnden i allt väsentligt säkerställt att det finns ändamålsenliga rutiner för att säkerställa elevernas skolplikt och rätt till utbildning i grundskolan.

Nämnden har genom tydliga riktlinjer säkerställt att det finns rutiner för bevakning av skolplikten, både på kommunövergripande nivå och på skolenivå. Vi bedömer också att nämnden och förvaltningen har säkerställt att det finns rutiner, strukturer och insatser för att vid bristande skolplikt kunna vidta åtgärder.

Vi kan även konstatera att nämnden får rapporter över startade utredningar på grund av långvarig eller problematisk frånvaro. Nämnden får även information om hur man arbetar förebyggande för att främja skolnärvaro. Vi bedömer att nämnden utifrån den information den får har fattat beslut om adekvata åtgärder.

Vi bedömer att nämnden utifrån de riktlinjer som finns, genom organiseringen med mottagningsenheten samt de utarbetade kontaktytorna mellan

mottagningsenheten och Migrationsverket, socialtjänsten, skolpliktsbevakande skoladministratörer samt rektor säkerställt barnens rätt till utbildning.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi barn- och ungdomsnämnden att säkerställa uppföljning över tid för de elever som registrerats med "flyttat utomlands/misstänks vistas utomlands" för att minimera risken att dessa elever återkommer till kommunen utan att det uppmärksammas av skolan.

Granskning av samverkan kring arbetet med barn och unga som riskerar att fara illa

Vi har genomfört en granskning av samverkan kring barn som riskerar att fara illa. Syftet med granskningen är att bedöma om barn- och ungdomsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig samverkan för barn och unga som riskerar att fara illa.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att barn- och ungdomsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden i allt väsentligt säkerställer en ändamålsenlig samverkan för barn och unga som riskerar att fara illa.

Vi kan i granskningen konstatera att det i Karlstads kommun finns dokumenterade strukturer för samverkan på övergripande nivå. Vidare finns en samverkan genom direktörsgruppen Mjuka gruppen. Utöver dessa har exempelvis skolnärvaroprojektet bedrivits utifrån ett identifierat behov av åtgärder för att komma tillrätta med problematisk skolfrånvaro, som i sig utgör en riskfaktor för barn och unga.

Granskningen visar att det finns fastställda riktlinjer i form av en handlingsplan som beskriver hur samverkan mellan skola och socialtjänst ska ske på individnivå avseende orosanmälningar. Sammantaget är vår bedömning att det i huvudsak finns strukturer och arbetssätt för att uppmärksamma behov och se över insatser.

Samtantaget är vår uppfattning att nämnderna i stort följer upp det arbete som bedrivs kring barn som riskerar att fara illa. I sammanhanget noterar vi dock att det inte finns några rutiner för systematisk uppföljning av hur samverkan mellan barn- och ungdomsnämnden samt arbetsmarknads- och socialnämnden fungerar.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi nämnderna att se över möjligheten att erbjuda stöd i föräldraskapet till föräldrar med barn i alla åldrar och i hela kommunen.

Granskning av underhåll VA-anläggningar

Vi har genomfört en granskning av underhåll VA-anläggningar. Granskningens syfte är att bedöma om teknik- och fastighetsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens VA-anläggningar.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att teknik- och fastighetsnämnden inte helt säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens VA-anläggningar.

Vi bedömer att teknik- och fastighetsnämnden säkerställer att underhållsarbetet styrs på ett effektivt sätt genom beslutade mål för verksamheten. Vidare finns en dokumenterad upprättad prioriteringsordning som ligger till grund för bedömning av underhållsåtgärder. VA-avdelningen har även en dokumenterad roll- och ansvarsbeskrivning i organisationen. Vidare indikerar granskningen att samarbetet och samordningen med kommunens övriga verksamheter fungerar.

Granskningen visar dock att VA-verksamheten har en avsaknad av en långsiktighet i planeringen och saknar en underbyggd långsiktig förnyelse- och åtgärdsplan för både ledningsnät och anläggningar. Granskningen visar att det pågår ett aktivt arbete på avdelningen med utredningar och analyser för att kunna göra bättre bedömningar om nuvarande underhåll är tillräckligt utifrån behov vilket vi i sammanhanget bedömer som positivt.

Granskning av UVAS och introduktionsprogrammet

Vi har genomfört en granskning gällande styrningen och ledningen av verksamheterna UVAS (Unga som varken arbetar eller studerar) samt IM (introduktionsprogrammet). Syftet med granskningen har varit att bedöma om gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och ledning av UVAS samt IM.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden inte helt har säkerställt en ändamålsenlig styrning och ledning av verksamheterna.

Vi konstaterar att det finns riktlinjer, rutiner och mål för introduktionsprogrammen och för det kommunala aktivitetsansvaret. Vi konstaterar också att de intervjuade överlag anser att roll- och ansvarsfördelningen är tydlig för respektive verksamhet. I granskningen framgår att viss uppföljning av introduktionsprogrammet och det kommunala aktivitetsansvaret finns i de upprättade uppföljningarna. Däremot konstateras att rapporterna saknar en tydlig utvärdering och analys av insatsernas effekter.

För det kommunala aktivitetsansvaret noteras bl.a. att systemet som verksamheten använder sig av för uppföljning är begränsat och att det exempelvis inte är möjligt att se vilka insatser som är kopplade till en enskild individ. Vår bedömning är att det försvårar uppföljningen av insatsernas effekt.

För introduktionsprogrammet konstaterar vi att samverkan med samverkanspartner fungerar väl men att det finns en önskan om att utöka samarbetet med det kommunala aktivitetsansvaret. För det kommunala aktivitetsansva-

ret konstateras att det i nuläget inte finns någon särskild roll som har som uppgift att samordna mellan myndigheter.

Granskning av uppföljning och kontroll av privata utförare

Vi har genomfört en granskning av uppföljning och kontroll av privata utförare. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden säkerställer en tillräcklig uppföljning och kontroll av privata utförare.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattade revisionella bedömning att kommunstyrelsen inom ramen för sin uppsiktsplikt inte säkerställt att det sker en tillräcklig uppföljning och kontroll av privata utförare. Vidare bedömer vi även att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden inte helt har säkerställt en tillräcklig uppföljning och kontroll av privata utförare.

Mot bakgrund av genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att de bereder ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare till fullmäktige, samt att de med hänsyn till sin uppsiktsplikt, ser till att få del av uppföljning från nämnderna som påvisar att uppföljning och analys av verksamhet som bedrivs av privata/externa aktörer genomförs.

Vi rekommenderar också gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att upprätta en övergripande anvisning för uppföljning av privata/externa utförare samt att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden i sin uppföljning tydliggör uppföljning, resultat och analys av privata/externa aktörer. Rimligen bör nämnderna tillse att förvaltningen upprättar en årlig samlad avtalsuppföljning (innehållande analys över avtalsfölsamhet) som behandlas i nämnden.

Granskning av intern kontroll redovisningsrutiner

Vi har genomfört en granskning av löpande intern kontroll i redovisningsrutiner. Granskningens syfte är att granska om kommunstyrelsen säkerställt att avstämningsrutiner, system och arbetssätt när det gäller kommunens ekonomiska redovisning är ändamålsenlig och att den interna kontrollen är tillräcklig avseende rättvisande redovisning av resultat och ekonomisk ställning.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställt att avstämningsrutiner, system och arbetssätt när det gäller kommunens ekonomiska redovisning är ändamålsenlig och att den interna kontrollen är tillräcklig.

I granskningen konstaterar vi att det finns tydliga regler och rutiner för bokslutsprocessen som säkerställer en ändamålsenlig redovisning av god kvalitet. Anvisningar för del- och årsbokslut finns, det finns även en framtagen

checklista där det finns dokumenterat vilka personer som ansvarar för de olika momenten, hur dokumentationen ska se ut och vilken tidplan som gäller. Den kontinuerliga uppföljning som sker borgar för att eventuella väsentliga fel i redovisningen bör upptäckas i god tid.

Granskningen visar också att det finns det ändamålsenliga rutiner och riktlinjer avseende attest av leverantörsfakturer och aktivering av anläggningstillgångar. Vi bedömer också att kommunens redovisningsrutiner i huvudsak är dokumenterade.

Granskning av Palliativ vård

Vi har tillsammans med revisorerna i Region Värmland och kommunrevisorerna i Arvika, Eda, Filipstad, Forshaga, Grums, Hagfors, Hammarö, Kil, Kristinehamn, Munkfors, Storfors, Sunne, Säffle, Torsby och Årjäng genomfört en gemensam granskning gällande Palliativ vård.

Det övergripande syftet har varit att granska om Region Värmland och kommunerna – utifrån sina respektive ansvar och uppdrag – har inrättat arbets- och samverkansformer samt rutiner för informationsöverföring, i syfte att tillgodose berörda patienters behov av palliativ vård och omsorg i livets slutskede. Granskningens utgångspunkt har varit om Regionstyrelsen, kommunstyrelserna och ansvariga nämnder genom styrning, uppföljning och intern kontroll säkerställt att det finns rutiner och avtal som syftar till en ändamålsenlig palliativ vård respektive omsorg i livets slutskede.

En uppföljning av revisionsrapporten ”Palliativ vård” från 2015 har ingått i granskningen. I granskningen har även regionens läkarbemannning, tillgänglig för palliativ vård, belysts. Granskningen har avgränsats till att gälla palliativ vård och har omfattat verksamhet i de i granskningen ingående kommunerna samt i regionen.

Den samlade bedömningen är att Region Värmland och kommunerna – utifrån sina respektive ansvar och uppdrag – delvis har inrättat arbets- och samverkansformer samt rutiner för informationsöverföring, i syfte att tillgodose berörda patienters behov av palliativ vård och omsorg i livets slutskede. De rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen har delvis implementerats.

Det bedöms finnas ett antal brister i Region Värmland och länets kommuner avseende arbets- och samverkansformer samt rutiner för informationsöverföring som leder till ökade risker. Kännedom om avtal och brister är inte fullständigt implementerat i hela organisationerna. Det bedöms saknas uppföljning avseende avtal och andra styrdokuments efterlevnad av ansvarig styrelse och nämnd och Region Värmlands internkontroll bedöms som bristfällig avseende palliativ vård. Vidare bedöms att Region Värmland och kommunernas ansvariga styrelser och nämnders styrning för att säkerställa arbets- och samverkansformer mellan huvudmännens enheter som bristande.

Vi bedömer att rekommendationer från den ursprungliga granskningen till viss del har tagits i beaktande. Det har inom ramen för granskningen inte framkommit att tidigare landstinget och länets kommuner utformat enhetliga överenskommelser för samverkan inom palliativ vård och det har inte heller framkommit att tidigare landstinget har skapat en funktion som ansvarar för att bistå vårdenheterna i detta avseende. Vidare bedöms att Region Värmland tillsammans med länets kommuner inte har utformat en övergripande plan för utveckling av den palliativa vården men att flertalet åtgärder har genomförts på regional och kommunal nivå.

Berörda kommunala styrelser och nämnder och Regionstyrelsen samt Hälso- och sjukvårdsnämnden rekommenderas, utifrån sina respektive uppdrag och ansvarsområden, att:

- Säkerställa att kännedomen kring avtal och överenskommelser ökar för att minska risken för att samverkan blir personbunden.
- Säkerställa att det finns rutiner framtagna och implementerade i verksamheter avseende att säkerställa att avtal och överenskommelser följs upp löpande, eller vid behov.
- Säkerställa att uppföljning av avtal och andra styrdokuments efterlevnad genomförs utifrån fastställd struktur, vilket kan utföras av ansvariga verksamheter genom så kallade egenkontroll inom den interna kontrollen.
- Säkerställa att regionens och kommunernas uppföljning är tillräcklig för att säkerställa ändamålsenliga arbets- och samverkansformer, exempelvis genom att säkerställa systematisk uppföljning i form av förslagsvis mätbara mål i verksamhetsplan och uppföljning i verksamhetsberättelse, patientsäkerhetsberättelse eller inom ramen för internkontroll.

Granskning av lokalförsörjningsprocessen

Vi har genomfört en granskning avseende lokalförsörjningsprocessen. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och teknik- och fastighetsnämnden har en tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att kommunstyrelsen och teknik- och fastighetsnämnden **inte** säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll för att uppnå en ändamålsenlig lokalförsörjning avseende verksamhetslokaler.

Det finns en strukturerad process för lokalförsörjning med fokus på nyproduktion som syftar till att stödja nämnderna i deras arbete med att tillgodose sina verksamheter med ändamålsenliga lokaler på ett kostnadseffektivt sätt. Det finns också ett långsiktigt perspektiv i de planer för lokalförsörjning som nämnderna tar fram och som sammanställs av teknik- och fastighetsnämnden för vidare hantering och beslut av kommunstyrelsen.

Nämnderna har inte upprättat några specifika mål för perioden med bäring på lokalförsörjning och det saknas en sammanhållen beskrivning av och målsättning för lokalförsörjningen på en nämndsövergripande nivå.

Det finns ett fungerande samarbete mellan lokalstrateger i teknik- och fastighetsnämnden och facknämnderna. Det saknas dock dokumenterade arbetsbeskrivningar och handläggningsordning för vilka funktioner och roller som ska vara involverade i lokalförsörjningsprocessen. Vidare saknas en beskrivning av teknik- och fastighetsnämndens samordnande uppdrag i lokalförsörjningsprocessen.

Granskningen visar att den framtagna långsiktiga investeringsplaneringen inte på ett tydligt sätt behandlar hur föreslagna lokalprojekt kommer påverka respektive nämnds driftskostnadsutveckling på kort- och lång sikt. Vi kan heller inte se att det ställs några krav på framtagande av alternativkostnader för lokalinvesteringar.

Granskning av Systematiskt arbetsmiljöarbete

Vi har genomfört en granskning avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt att ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs i kommunens verksamheter.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att kommunstyrelsen i allt väsentligt har säkerställt att ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs i kommunens verksamheter.

Vi grundar vår bedömning på att det finns dokumenterade mål, riktlinjer och rutiner som beskriver det systematiska arbetsmiljöarbetet samt rutiner som tydliggör hur uppföljning och rapportering av det systematiska arbetsmiljöarbetet ska ske. Genomförd granskning visar att det finns ett behov av att fortsätta arbetet med implementering av rutiner, mallar etc. och att kommunen bör säkerställa utbildningsutbudet till mer erfarna chefer och skyddsombud.

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendation till kommunstyrelsen:

- Se över möjligheterna att införa ett systemstöd för att underlätta uppföljningen av vilka chefer och skyddsombud som genomfört respektive utbildning.
- Fortsätt arbetet med att implementera rutiner, mallar och blanketter i kommunens verksamheter för att säkerställa följsamheten till rutinerna för SAM.

Granskning av Informationssäkerhet

Vi har genomfört en granskning av informationssäkerhet. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete och om detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att kommunstyrelsen inte helt säkerställer ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

I granskningen konstaterar vi att det finns en roll- och ansvarsfördelning gällande kommunens informationssäkerhetsarbete. Denna roll och ansvarsfördelning förväntas bli ännu tydligare i framtiden då den nya riktlinjen implementerats i verksamheten. Dock så saknas det i dagsläget en kravställan för informationssäkerhet, vilket försvårar förutsättningarna för att bedriva ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete. Det upplevs även finnas begränsade resurser inom kommunen för drivandet av informationssäkerhetsarbetet, givet kommunens storlek. Detta resulterar i att de funktioner som arbetar med informationssäkerhet endast har möjlighet att göra det absolut nödvändiga, snarare än det arbete som krävs för att upprätta en ändamålsenlig informationssäkerhet i kommunen och dess verksamheter.

Granskningen visar också att Karlstads kommun inte fullt ut arbetar aktivt med rutiner och processer i syfte att utveckla och stärka processen med arbetet kring efterlevnad av informationssäkerhetsarbetet. Karlstads kommun har i dagsläget inte ett ledningssystem för informationssäkerhet. Det finns ett antal styrande dokument på plats, men saknar en tydlig systematik rörande bland annat incidenthantering, organisation, dokumentation, uppföljning och kontroll. Kommunen har goda förutsättningar för att implementera ett ledningssystem, men detta kräver prioritering och engagemang från ledningen.

I Karlstads kommun finns i dagsläget inget aktivt arbete för att främja en god säkerhetskultur inom informationssäkerhetsområdet för samtliga medarbetare. Under intervjuer framgår det att det finns en tydlig avsaknad av utbildningar och övningar inom ramen för informationssäkerhet samt säkerhetsmedvetenhet i allmänhet.

Som ett led i att förhindra cybersäkerhetsincidenter och upprätthålla samhällsviktig verksamhet behöver en kommun bedriva ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete. Information som finns i kommunen skall klassas, rutiner och riktlinjer ska finnas på plats och arbetet ska regelbundet följas upp. Detta kräver också ett säkerhetsmedvetande hos dem som hanterar informationen på daglig basis